

POWIATOWY URZĄD PRACY W ZAWIERCIU

**RANKING ZAWODÓW
DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH
W POWIECIE ZAWIERCIAŃSKIM
W I PÓLROCZU 2014 ROKU
CZĘŚĆ I DIAGNOSTYCZNA**

Zawiercie, październik 2014 r.

Spis treści

Wstęp	4
1. Analiza bezrobocia według zawodów i ich grup	5
1.1. Bezrobotni i struktura bezrobotnych według grup zawodowych	5
1.2. Napływ i struktura napływu bezrobotnych wg grup zawodów	7
1.3. Zawody generujące długotrwałe bezrobocie	10
2. Analiza wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej według zawodów ...	12
2.1. Oferty pracy według zawodów i ich grup	12
2.2. Zawody ze względu na szansę uzyskania oferty	14
3. Analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych	16
3.1. Zawody deficytowe	16
3.2. Zawody zrównoważone	18
3.3. Zawody nadwyżkowe	19
3.4. Struktura ofert pracy według PKD i bezrobotnych według PKD ostatniego pracodawcy	20
Podsumowanie	22
Spis tabel	24

Wstęp

Celem sporządzenia niniejszego raportu jest przedstawienie rankingów zawodów deficytowych¹ i nadwyżkowych², które stanowią narzędzie służące do śledzenia zjawisk zachodzących na rynku pracy w zakresie popytu i podaży pracy. Uzyskane informacje mogą być pomocne np. przy inicjowaniu szkoleń dla bezrobotnych, planowaniu kierunków kształcenia zawodowego, a także właściwym planowaniu i prowadzeniu działań w zakresie przeciwdziałania bezrobociu.

Prowadzenie monitoringu, jak wynika z zapisów ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy³ jest jednym z zadań samorządu województwa oraz samorządu powiatu w zakresie polityki rynku pracy.

Raport został sporządzony zgodnie z zaleceniami metodycznymi opracowanymi przez Departament Rynku Pracy⁴ oraz na podstawie tabel wynikowych dotyczących powiatu zawierciańskiego za I półrocze 2014 roku, dostępnych na stronie www.mz.praca.gov.pl. Podstawowym źródłem informacji są dane statystyczne zawarte w sprawozdaniu MPiPS-1 – załącznik 2 „Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz oferty pracy oraz załącznik 3 „Bezrobotni oraz oferty pracy według zawodów i specjalności”.

Prezentowany raport ma charakter diagnostyczny i zawiera analizę zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie zawierciańskim w I półroczu 2014 roku.

Używane w treści nazwy i symbole cyfrowe są zgodne z „Klasyfikacją zawodów i specjalności” wprowadzoną Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej⁵, która obejmuje między innymi 2 366 zawodów i specjalności. Część zawodów opatrzonych jest znakiem „*”, co oznacza, że dany zawód objęty jest kształceniem w systemie oświaty i występuje w Klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego.

¹ Zawody, gdzie liczba ofert pracy przekracza liczbę rejestrujących się w danym okresie bezrobotnych.

² Zawody, gdzie liczba bezrobotnych przekracza liczbę ofert pracy.

³ Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, art. 8 ust. 1 pkt 3 i art. 9 ust. 1 pkt 9 (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r. poz. 674 z późniejszymi zmianami).

⁴ „Zalecenia metodyczne do prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych” Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej, Departament Rynku Pracy, Warszawa 2003.

⁵ Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 kwietnia 2010 r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (Dz. U. 14.760).

1. Analiza bezrobocia według zawodów i ich grup

1.1. Bezrobotni i struktura bezrobotnych według grup zawodowych

Na koniec czerwca 2014 roku Powiatowy Urząd Pracy w Zawierciu odnotował 7 191 osób bezrobotnych z czego 50,4% stanowiły kobiety. W porównaniu z analogicznym okresem 2013 roku liczba bezrobotnych zmniejszyła się o 807 osób tj. o 10,1%. Stopa bezrobocia w powiecie zawierciańskim na koniec I półrocza 2014 roku kształtowała się na poziomie 16,7% (przy 10,2% w województwie śląskim i 12,0% w kraju).

W końcu czerwca 2014 roku spośród zarejestrowanych bezrobotnych zdecydowana większość - 79,5% tj. 5 719 osób posiadała zawód. Pozostałe osoby - 20,5% klasyfikowane były w grupie osób bez zawodu⁶. Tabela 1 przedstawia zawody według największej liczby zarejestrowanych bezrobotnych.

Tabela 1. Bezrobotni wg zawodów.

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Bezrobotni ogółem	w tym				
			Kobiety	Absolwenci		Powyżej 12 miesięcy	
				razem	kobiety	razem	kobiety
"000000"	Inny zawód lub brak zawodu	1472	733	106	62	283	147
"522301"	Sprzedawca*	343	319	1	1	159	150
"331403"	Technik ekonomista*	234	214	6	5	84	78
"722204"	Ślusarz*	222	6	0	0	93	1
"711202"	Murarz*	152	1	0	0	69	0
"311504"	Technik mechanik*	148	8	0	0	54	5
"512001"	Kucharz*	102	82	1	1	37	30
"753105"	Krawiec*	99	95	0	0	46	45
"723103"	Mechanik pojazdów samochodowych*	95	0	1	0	23	0
"741207"	Elektromonter (elektryk) zakładowy	88	6	0	0	44	5
"931301"	Robotnik budowlany	88	1	0	0	40	1
"722314"	Tokarz w metalu	85	14	0	0	43	7
"322002"	Technik żywienia i gospodarstwa domowego*	84	73	0	0	29	26
"411004"	Technik prac biurowych*	83	79	0	0	40	38
"723105"	Mechanik samochodów osobowych	82	0	0	0	42	0
"731805"	Przędzacz	77	77	0	0	40	40
"723307"	Mechanik maszyn i urządzeń przemysłowych	73	18	0	0	32	11
"235107"	Pedagog	69	66	4	4	23	21

Źródło: Opracowanie własne na podstawie tabeli: T-I/P-1 Bezrobotni wg zawodów w powiecie zawierciańskim. Stan w końcu I-półrocza 2014 roku.

⁶ Obejmuje osoby niespełniające jednocześnie dwóch warunków:

- nieposiadające świadectwa (dyplomu) ukończenia kształcenia szkolnego lub kursowego,
 - nieposiadające udokumentowanej ciągłości pracy w okresie minimum 6 miesięcy w tym samym zawodzie.
- (zgodnie z wymienionymi wyżej kryteriami w grupie tej ujęte są również osoby które ukończyły licea ogólnokształcące).

Powyższe dane dotyczą 18 zawodów, zawierających najlichnieszą grupę bezrobotnych. Znalazły się tutaj również osoby posiadające „inny zawód lub brak zawodu”, tzw. osoby bez zawodu, choć stanowią niewiele ponad 20% ogólnej populacji zarejestrowanych. Niezmiennie od kilku lat, na czele rankingu znajdują się osoby posiadające zawód sprzedawcy. Stanowią one 4,8% całej populacji bezrobotnych czyli o 0,4% więcej niż w analogicznym okresie poprzedniego roku. Kolejne zawody reprezentujące najlichnieszą grupę zarejestrowanych osób to technik ekonomista (3,3% ogólnej populacji zarejestrowanych) i ślusarz (3,1% ogólnej populacji zarejestrowanych), które porównując do poprzednich lat, tylko nieznacznie zmieniają swoją pozycję w rankingu najczęściej występujących. Tendencja ta utrzymuje się w przypadku pozostałych zawodów ujętych w powyższym zestawieniu.

Struktura bezrobotnych według dużych grup zawodowych przedstawia się prawie identycznie jak w poprzednich okresach sprawozdawczych. Poniżej przedstawiono zestawienie najlichnieszich grup zawodowych. Niezmiennie szczególnie duży udział miała grupa - robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni, która na koniec czerwca 2014 roku stanowiła ponad 15% ogółu bezrobotnych. Grupa ta w analogicznym okresie 2013 roku stanowiła ponad 16% ogółu bezrobotnych, natomiast na koniec grudnia 2013 roku już ponad 15%. Jak można zauważyć, duży udział tej grupy znajduje również odzwierciedlenie w rankingu najczęściej występujących zawodów. Należą tutaj takie zawody jak: ślusarz, mechanik pojazdów samochodowych, tokarz w metalu, mechanik samochodów osobowych, mechanik maszyn i urządzeń przemysłowych, i inne nie ujęte w tabeli. Kolejne duże grupy zawodów charakteryzujące się licznym udziałem zarejestrowanych osób to: średni personel nauk fizycznych, chemicznych i technicznych (ponad 9% ogółu bezrobotnych) oraz sprzedawcy i pokrewni (ponad 7% ogółu bezrobotnych). Tutaj również znajdziemy odniesienie w stosunku do najlichniej występujących zawodów prezentowanych w tabeli 1, takich jak: technik mechanik i sprzedawca. Pozostałe duże grupy przedstawia tabela 2.

Tabela 2. Struktura bezrobotnych wg dużych grup zawodowych w ujęciu procentowym.

Kod grupy zawodów	Nazwa grupy zawodów	Bezrobotni ogółem	w tym				
			Kobiety	Absolwenci		Powyżej 12 miesięcy	
				razem	kobiety	razem	kobiety
"72"	Robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni	15,3874	2,8037	1,1111	0	16,4517	3,9544
"31"	Średni personel nauk fizycznych, chemicznych i technicznych	9,7046	5,5036	4,4444	4,6875	8,894	6,3268
"52"	Sprzedawcy i pokrewni	7,6043	13,8816	4,4444	6,25	8,5709	15,3782
"51"	Pracownicy usług osobistych	6,4172	10,3495	4,4444	4,6875	5,8987	9,8416
"71"	Robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków)	6,3474	0,5191	0	0	7,5576	0,6152
"33"	Średni personel do spraw biznesu i administracji	5,6304	9,4496	7,7778	9,375	4,977	8,6116
"75"	Robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni	5,5082	6,8881	1,1111	1,5625	6,0829	8,3481
"24"	Specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania	3,9169	6,092	15,5563	14,0625	3,2258	5,0089
"93"	Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie	3,8993	1,869	2,2222	0	4,1474	2,0212
"32"	Średni personel do spraw zdrowia	3,3749	5,7804	0	0	3,0877	5,3602
"74"	Elektrycy i elektronicy	3,1824	0,5884	0	0	3,7327	0,703
"73"	Rzemieślnicy i robotnicy poligraficzni	3,1126	5,5381	0	0	3,5945	6,3268
"21"	Specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych	3,1125	2,9422	15,5554	12,5	2,8569	2,9875

Źródło: Opracowanie własne na podstawie tabeli: T-I/P-1a Struktura bezrobotnych wg grup zawodowych w powiecie zawierciańskim. Stan w końcu I- półrocza 2014 roku.

1.2. Napływ i struktura napływu bezrobotnych wg grup zawodów

W I półroczu 2014 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Zawierciu status osoby bezrobotnej otrzymało 4 516 osób w tym 2 042 kobiet (tj. 45,2%). W porównaniu do I półrocza 2013 roku liczba rejestracji zmniejszyła się o 727 (tj. 13,9%). Warto podkreślić, że jeżeli osoba bezrobotna zarejestrowana w danym miesiącu sprawozdawczym zostanie wyłączona z rejestru bezrobotnych i ponownie w tym samym miesiącu zarejestruje się, wówczas jest ponownie uwzględniana w liczbie zarejestrowanych bezrobotnych. Tabela 3 przedstawia zawody, w których odnotowano największy napływ bezrobotnych.

Tabela 3. Napływ bezrobotnych wg zawodów.

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Bezrobotni ogółem	w tym		
			Kobiety	Absolwenci	
				razem	kobiety
"000000"	Inny zawód lub brak zawodu	1056	458	192	101
"522301"	Sprzedawca*	168	152	10	9
"331403"	Technik ekonomista*	131	119	7	6
"722204"	Ślusarz*	129	3	0	0
"311504"	Technik mechanik*	88	6	1	0
"711202"	Murarz*	86	2	0	0
"723103"	Mechanik pojazdów samochodowych*	85	0	8	0
"741207"	Elektromonter (elektryk) zakładowy	55	0	0	0
"322002"	Technik żywienia i gospodarstwa domowego*	49	37	1	1
"411004"	Technik prac biurowych*	49	46	1	0
"512001"	Kucharz*	48	38	5	4
"931301"	Robotnik budowlany	46	0	2	0
"311204"	Technik budownictwa*	45	7	4	0
"722314"	Tokarz w metalu	45	7	0	0
"723105"	Mechanik samochodów osobowych	45	0	0	0
"751204"	Piekarz*	43	11	0	0
"753105"	Krawiec*	42	40	0	0
"514101"	Fryzjer*	41	38	6	6

Źródło: Opracowanie własne na podstawie tabeli: T-I/P-2 Napływ bezrobotnych wg zawodów w powiecie zawierciańskim w I-półroczu 2014 roku.

Z przedstawionych danych wynika, że większość zawodów wśród osób rejestrujących się pokrywa się z tymi o najwyższej liczbie bezrobotnych. Na czele rankingu znalazł się również zawód sprzedawcy co stanowi 3,7% ogółu napływu bezrobotnych. Niewiele mniej osób rejestrujących się posiadało zawód technik ekonomista (2,9% ogółu napływających osób) oraz ślusarz (2,9% ogółu napływających osób). W kolejnych zawodach odnotowano mniejszy udział napływu bezrobotnych np. technik mechanik 2,0% ogółu napływających bezrobotnych, murarz 1,9% ogółu napływających bezrobotnych, mechanik pojazdów samochodowych 1,9% ogółu napływu bezrobotnych, elektromonter (elektryk) zakładowy 1,2% ogółu napływających bezrobotnych. Sytuacja kształtowała się analogicznie w poprzednich latach. Niezmiennie najliczniejszymi przedstawicielami zawodów wśród napływających do rejestru osób bezrobotnych były osoby posiadające zawód sprzedawca.

Porównując strukturę napływu bezrobotnych według dużych grup zawodowych również można zaobserwować, iż szczególnie duży udział odnotowano w grupie – robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni. I podobnie też grupa ta stanowiła ponad 15% ogółu bezrobotnych rejestrujących się w 2013 roku. Analizując napływ bezrobotnych w I półroczu 2014 roku w perspektywie lat ubiegłych można zaobserwować, iż nie uległ on większym zmianom. W tabeli 4 zilustrowano strukturę napływu bezrobotnych wg dużych grup zawodowych.

Tabela 4. Struktura napływu bezrobotnych wg dużych grup zawodowych w ujęciu procentowym.

Kod grupy zawodów	Nazwa grupy zawodów	Bezrobotni ogółem	w tym		
			Kobiety	Absolwenci	
				razem	kobiety
"72"	Robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni	15,5781	1,7046	6,3414	0
"31"	Średni personel nauk fizycznych, chemicznych i technicznych	9,9134	4,798	5,8536	2,2902
"52"	Sprzedawcy i pokrewni	6,8223	13,0678	6,3423	9,1593
"51"	Pracownicy usług osobistych	6,1849	10,1641	10,7316	15,2672
"71"	Robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków)	5,6935	0,4418	0	0
"33"	Średni personel do spraw biznesu i administracji	5,6069	9,7223	5,8536	7,6337
"75"	Robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni	5,1444	5,6187	0	0
"24"	Specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania	4,7109	7,5127	9,2683	11,4505
"21"	Specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych	4,2772	4,23	13,6584	11,4506
"74"	Elektrycy i elektronicy	3,4393	0,5051	1,4634	0
"93"	Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie	3,4104	1,8308	1,9512	0,7634
"26"	Specjaliści z dziedziny prawa, dziedzin społecznych i kultury	3,0056	4,2296	8,7804	9,9237
"32"	Średni personel do spraw zdrowia	2,919	5,0505	1,9512	3,0536
"23"	Specjaliści nauczania i wychowania	2,6012	4,798	5,8536	8,3969
"73"	Rzemieślnicy i robotnicy poligraficzni	2,6011	4,8612	0	0
"81"	Operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych	2,341	1,1364	0,4878	0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie tabeli: T-I/P-2a Struktura napływu bezrobotnych według grup zawodowych w powiecie zawierciańskim w I-półroczu 2014 roku.

1.3. Zawody generujące długotrwałe bezrobocie

Na dzień 30 czerwca 2014 roku w ewidencji osób bezrobotnych odnotowano 4 168 osób długotrwałe bezrobotnych, co stanowi prawie 58% ogółu zarejestrowanych. Przy tworzeniu rankingu zawodów generujących długotrwałe bezrobocie⁷ posłużono się wskaźnikiem długotrwałego bezrobocia. Wartość wskaźnika informuje, ile procent bezrobotnych zarejestrowanych w danym zawodzie pozostaje w rejestrach powiatowych urzędów pracy co najmniej 12 miesięcy. Im większa wartość, tym więcej osób jest długotrwałe bezrobotnych w danym zawodzie. W tabeli 5 wyodrębniono grupy zawodów według kodu dwucyfrowego, w których było zarejestrowanych co najmniej 40 osób bezrobotnych. Na tej podstawie możemy stwierdzić, iż w I półroczu 2014 roku ranking zawodów generujących długotrwałe bezrobocie przedstawiał się następująco:

Tabela 5. Grupy zawodów generujących długotrwałe bezrobocie.

Kod grupy zawodów	Nazwa grupy zawodów	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia
"91"	Pomoce domowe i sprzątaczk	0,5595
"96"	Ładowacze nieczystości i inni pracownicy przy pracach prostych	0,551
"71"	Robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków)	0,4518
"74"	Elektrycy i elektronicy	0,4451
"41"	Sekretarki, operatorzy urządzeń biurowych i pokrewni	0,4444
"81"	Operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych	0,4436
"73"	Rzemieślnicy i robotnicy poligraficzni	0,4382
"52"	Sprzedawcy i pokrewni	0,4276
"75"	Robotnicy w przetwórstwie spożywym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni	0,419
"72"	Robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni	0,4057
"93"	Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie	0,4036

Źródło: Opracowanie własne na podstawie tabeli: T-I/P-7 Ranking zawodów generujących długotrwałe bezrobocie w powiecie zawięciańskim w I-półroczu 2014 roku.

⁷ Udział zarejestrowanych bezrobotnych, pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy w danym zawodzie do ogólnej liczby zarejestrowanych bezrobotnych w danym zawodzie.

Analizując dane z tabeli 5 można stwierdzić, że przodującymi zawodami generującymi długotrwałe bezrobocie są między innymi: pomoce domowe i sprzątaczkę; ładowacze nieczystości i inni pracownicy przy pracach prostych; robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków); elektrycy i elektronicy; sekretarki, operatorzy urządzeń biurowych i pokrewni.

Przy tworzeniu rankingu wzięto pod uwagę liczbę osób bezrobotnych w danej grupie zawodów, mającą wpływ na strukturę bezrobocia w powiecie zawierciańskim. W omawianym aspekcie pominięto mniej liczne grupy w związku z tym, iż w sytuacji gdzie dany zawód reprezentuje tylko 1 osoba bezrobotna i jednocześnie pozostaje w rejestrze osób bezrobotnych powyżej roku, wskaźnik o maksymalnej wartości (1) nie daje nam reprezentatywnej informacji na temat zawodów generujących długotrwałe bezrobocie.

Do grupy zawodów charakteryzujących się najniższym wskaźnikiem długotrwałego bezrobocia należą takie jak: specjaliści do spraw zdrowia (0,1702); technicy informatycy (0,2075) oraz specjaliści z dziedziny prawa, dziedzin społecznych i kultury (0,2160). Oznacza to, że osoby zarejestrowane w tych grupach nie są zagrożone długotrwałym bezrobociem.

Należy również zwrócić uwagę na to, iż wiele osób bezrobotnych posiada oprócz zawodu wyuczonego inne kwalifikacje zawodowe, lecz do celów statystycznych mogą być przypisane tylko do jednego zawodu. Przedstawiane dane dotyczą również tylko bezrobocia rejestrowanego oraz ofert pracy, które wpłynęły do tutejszego urzędu. Często zdarza się tak, że nie wszyscy pracodawcy zgłaszają zapotrzebowanie na pracowników w urzędach pracy jak również nie wszystkie osoby zarejestrowane w urzędzie pracy są faktycznie zainteresowane podjęciem zatrudnienia.

2. Analiza wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej według zawodów

2.1. Oferty pracy według zawodów i ich grup

W I półroczu 2014 roku do Powiatowego Urzędu Pracy w Zawierciu wpłynęło 1 677 ofert pracy⁸, tj. o 14 (prawie 1%) mniej niż w analogicznym okresie poprzedniego roku. W niniejszym opracowaniu przez ofertę pracy rozumie się jedno wolne miejsce pracy lub miejsce aktywizacji zawodowej w tym zatrudnienie subsydiowane, staże i prace społecznie użyteczne. Tabela 6 przedstawia najczęściej zgłaszane oferty pracy wg zawodów.

Tabela 6. Oferty pracy wg zawodów.

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Oferty pracy	
		zgłoszone w I-półroczu 2014 roku	zgłoszone w końcu I-półrocza 2014 roku
"411004"	Technik prac biurowych*	120	1
"515303"	Robotnik gospodarczy	119	2
"522301"	Sprzedawca*	104	2
"931301"	Robotnik budowlany	60	17
"833203"	Kierowca samochodu ciężarowego	52	25
"513101"	Kelner*	39	7
"722204"	Ślusarz*	38	25
"441203"	Listonosz	36	0
"432103"	Magazynier	32	1
"753303"	Szwaczka	32	10
"711202"	Murarz*	27	9
"441202"	Kurier	26	5
"711601"	Brukarz	26	7
"541307"	Pracownik ochrony fizycznej bez licencji	25	2
"512001"	Kucharz*	24	5
"911207"	Sprzątaczką biurowa	24	0
"334306"	Technik administracji*	22	0
"712301"	Monter ociepleń budynków	21	9
"332203"	Przedstawiciel handlowy	20	4

Źródło: Opracowanie własne na podstawie tabeli: T-I/P-3 Oferty pracy wg zawodów w powiecie zawierciańskim w I-półroczu 2014 roku.

⁸ Suma zgłoszonych przez pracodawców wolnych miejsc zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej oraz miejsc aktywizacji zawodowej (m. in. stażu, przygotowania zawodowego dorosłych, prac społecznie użytecznych).

Jak obrazuje powyższa tabela, najczęściej ofert pracy odnotowano w zawodach: technik prac biurowych, których udział w ogólnej liczbie kształtował się na poziomie 7,2%, robotnik gospodarczy (7,1%), sprzedawca (6,2%), robotnik budowlany (3,6%), kierowca samochodu ciężarowego (3,1%). Należy przy tym zwrócić uwagę, że oferty pracy w zawodach takich jak np. technik prac biurowych oraz robotnik gospodarczy w dużej mierze dotyczą zatrudnienia subsydiowanego lub staży. W analogicznym okresie 2013 roku podobnie najczęściej ofert pracy odnotowano w zawodach: robotnik gospodarczy, sprzedawca oraz technik prac biurowych.

W tabeli 7 przedstawiono strukturę ofert pracy wg dużych grup zawodowych.

Tabela 7. Struktura ofert pracy wg dużych grup zawodowych w ujęciu procentowym.

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Oferty pracy	
		zgłoszone w I-półroczu	zgłoszone w końcu I-półroczu
"51"	Pracownicy usług osobistych	12,9398	5,2288
"41"	Sekretarki, operatorzy urządzeń biurowych i pokrewni	9,7199	0,3268
"72"	Robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni	9,4216	21,5687
"71"	Robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków)	9,1233	17,3204
"52"	Sprzedawcy i pokrewni	9,0042	7,1896
"93"	Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie	5,1878	5,8824
"75"	Robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni	4,6512	10,4576
"83"	Kierowcy i operatorzy pojazdów	4,532	9,8033
"81"	Operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych	4,2933	5,5556
"44"	Pozostali pracownicy obsługi biura	4,1145	1,9608
"33"	Średni personel do spraw biznesu i administracji	3,9357	1,9608

Źródło: Opracowanie własne na podstawie tabeli: T-I/P-3a Struktura ofert pracy wg grup zawodowych w powiecie zawierciańskim w I-półroczu 2014 roku.

Powyższe dane wskazują na to, iż najczęściej ofert pracy zarejestrowano w dużych grupach zawodowych takich jak: pracownicy usług osobistych – 12,9% w ogólnej liczbie zgłoszonych ofert; sekretarki, operatorzy urządzeń biurowych i pokrewni 9,7%; robotnicy

obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni 9,4%; robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków) – 9,1%; sprzedawcy i pokrewni – 9,0%. Analizując powyższe można zauważyć, że w strukturze ofert pracy wg dużych grup zawodowych jedynie pracownicy usług osobistych nie zmienili swojej pozycji w stosunku do poprzedniego okresu sprawozdawczego.

2.2. Zawody ze względu na szansę uzyskania oferty

Wskaźnik szansy uzyskania oferty⁹ informuje nas, w jakich zawodach jest największa szansa uzyskania pracy. Im wyższa jest wartość wskaźnika, tym większa jest szansa uzyskania pracy. W tabeli 8 wyodrębniono grupy zawodów, które wykazały najwyższą wartość.

Tabela 8. Zawody zgłoszone w ofertach pracy ze względu na wskaźnik szansy uzyskania oferty.

Kod grupy zawodów	Nazwa grupy zawodów	Wskaźnik szansy uzyskania oferty
"44"	Pozostali pracownicy obsługi biura	1,7143
"94"	Pracownicy pomocniczy przygotowujący posiłki	0,4872
"41"	Sekretarki, operatorzy urządzeń biurowych i pokrewni	0,2638
"92"	Robotnicy pomocniczy w rolnictwie, leśnictwie i rybołówstwie	0,2222
"83"	Kierowcy i operatorzy pojazdów	0,1856
"54"	Pracownicy usług ochrony	0,1111
"43"	Pracownicy do spraw finansowo-statystycznych i ewidencji materiałowej	0,1096
"12"	Kierownicy do spraw zarządzania i handlu	0,1
"51"	Pracownicy usług osobistych	0,0981
"34"	Średni personel z dziedziny prawa, spraw społecznych, kultury i pokrewny	0,098
"91"	Pomoce domowe i sprzątaczk	0,0902
"81"	Operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych	0,0898
"96"	Ładowacze nieczystości i inni pracownicy przy pracach prostych	0,0698
"71"	Robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków)	0,0682
"93"	Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie	0,0676
"62"	Leśnicy i rybacy	0,0667
"14"	Kierownicy w branży hotelarskiej, handlu i innych branżach usługowych	0,0667
"52"	Sprzedawcy i pokrewni	0,0608

Źródło: Opracowanie własne na podstawie tabeli: T-I/P-10 Ranking zawodów zgłoszonych w ofertach pracy w powiecie zawierciańskim w I-półowie 2014 roku ze względu na wskaźnik szansy uzyskania oferty.

⁹ Wynik dzielenia średniej miesięcznej liczby ofert pracy w danym zawodzie, będących w dyspozycji powiatowego urzędu pracy przez średni miesięczny poziom rejestrowanego bezrobocia w danym zawodzie.

Z analizy danych przedstawionych w tabeli wynika, że największą szansę uzyskania oferty mają osoby znajdujące się w takich grupach zawodowych jak: pozostali pracownicy obsługi biura; pracownicy pomocniczy przygotowujący posiłki oraz sekretarki, operatorzy urządzeń biurowych i pokrewni. Wygląda to podobnie jak w poprzednich okresach sprawozdawczych, jednakże należy zauważyć, że znalezienie się w grupie zawodowej, która ma wysoki wskaźnik szansy uzyskania oferty nie daje gwarancji uniknięcia długotrwałego bezrobocia. Grupy zawodów takie jak: sekretarki, operatorzy urządzeń biurowych i pokrewni; pomoce domowe i sprzątaczkę; operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych; ładowacze nieczystości i inni pracownicy przy pracach prostych; robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków) a także robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie znajdują się zarówno w grupie zawodów, które mają jeden z najwyższych wskaźników szansy uzyskania oferty a jednocześnie należy do grup zawodów generujących długotrwałe bezrobocie.

Opierając się na danych według najniższego wskaźnika szansy uzyskania oferty (0) który oznacza, że były zarejestrowane osoby bezrobotne, ale urząd nie dysponował ofertami pracy, możemy zaliczyć takie grupy zawodów jak: rolnicy i rybacy pracujący na własne potrzeby (21 osób); żołnierze szeregowi (1 osoba); sprzedawcy uliczni i pracownicy świadczący usługi na ulicach (1 osoba) oraz przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i dyrektorzy generalni (1 osoba).

Należy jednak zwrócić uwagę na fakt, że analiza samych wskaźników zaburza obraz lokalnego rynku pracy i może prowadzić do mylnych wniosków. Wiele ofert pracy nie trafia do urzędu pracy lecz na przykład na portale internetowe, co nie znajduje potem odzwierciedlenia w przeprowadzanych analizach. Tak jak przy wskaźniku zawodów generujących długotrwałe bezrobocie bardzo nieliczne grupy zawodów nie mogą stanowić podstawy do wnioskowania, że dany zawód daje bardzo małą szansę uzyskania zatrudnienia. Na przykład osoby w grupie zawodowej: przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i dyrektorzy generalni mają szansę podjęcia zatrudnienia na otwartym rynku pracy, np. w jednostkach samorządu terytorialnego, które nie zgłaszają ofert pracy do PUP, lecz często rekrutują pracowników jedynie poprzez ogłoszenia o naborze na wolne stanowisko urzędnicze. Niejednokrotnie zdarza się też tak, że osoby bezrobotne, mimo tego, że urząd dysponuje odpowiednimi ofertami pracy, z różnych względów nie są zainteresowane podjęciem zatrudnienia a jedynie zależy im na posiadaniu statusu osoby bezrobotnej.

3. Analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych

3.1. Zawody deficytowe

Zawodem deficytowym nazywamy zawód, na który występuje na rynku pracy większe zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie. Analizy dokonano w oparciu o przyjęty wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów¹⁰. Dla zawodów deficytowych wskaźnik ten przyjmuje wartość $W > 1,1$.

Według zaleceń MPiPS w tabelach rankingowych, które zawierają wykaz zawodów deficytowych i nadwyżkowych nie uwzględniono tych, dla których wartość wskaźnika intensywności nadwyżki (deficytu) wynosi odpowiednio MAX (sytuacja, gdy do urzędu pracy wpłynęły oferty pracy w danym zawodzie, lecz w tym zawodzie nikt nie zarejestrował się jako bezrobotny) lub 0 (sytuacja, gdy do urzędu pracy nie wpłynęły oferty pracy w danym zawodzie oraz nikt nie zarejestrował się w tym zawodzie lub gdy nie zgłoszono ofert pracy w danym zawodzie a nastąpiło zarejestrowanie bezrobotnego w tym zawodzie) a także tych, które kończą się cyframi 90 (pozostali...)¹¹.

W tabeli 9 ujęto 31 zawodów deficytowych, wykazujących najwyższy wskaźnik intensywności deficytu. Można przyjąć, że osoby posiadające poniższe zawody powinny mieć mniejsze trudności ze znalezieniem pracy na lokalnym rynku pracy.

Biorąc pod uwagę ranking zawodów deficytowych na poziomie 6-cyfrowego kodu zawodu, najwyższy wskaźnik odnotowano w zawodach: tłoczarz w metalu, kurier, listonosz, monter konstrukcji stalowych, blacharz budowlany, kierowca samochodu ciężarowego, pracownik ochrony fizycznej bez licencji.

¹⁰ Udział średniej miesięcznej liczby zgłoszonych ofert pracy w danym zawodzie w danym okresie do średniej miesięcznej liczby zarejestrowanych bezrobotnych w danym zawodzie w danym okresie.

¹¹ Zgodnie z zaleceniami Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej.

Tabela 9. Ranking zawodów deficytowych.

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna liczba ofert pracy zgłoszonych w I-półroczu 2014 roku	Średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w I-półroczu 2014 roku	Średnia miesięczna nadwyżka (deficyt) podaży siły roboczej w I-półroczu 2014 roku	Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów
"812118"	Tłoczarz w metalu	2,3333	0,1667	-2,1667	14
"441202"	Kurier	4,3333	0,3333	-4	13
"441203"	Listonosz	6	0,5	-5,5	12
"721404"	Monter konstrukcji stalowych	1,6667	0,1667	-1,5	10
"721302"	Blacharz budowlany	1,1667	0,1667	-1	7
"833203"	Kierowca samochodu ciężarowego	8,6667	1,3333	-7,3333	6,5
"541307"	Pracownik ochrony fizycznej bez licencji	4,1667	0,6667	-3,5	6,25
"242402"	Specjalista do spraw rozwoju zawodowego	1	0,1667	-0,8333	6
"261901"	Asystent prawny	1	0,1667	-0,8333	6
"422201"	Pracownik centrum obsługi telefonicznej (pracownik call center)	1,6667	0,3333	-1,3333	5
"711501"	Cieśla*	0,8333	0,1667	-0,6667	5
"752309"	Tartacznik	0,8333	0,1667	-0,6667	5
"753303"	Szwaczka	5,3333	1,1667	-4,1667	4,5714
"412001"	Sekretarka	2,8333	0,6667	-2,1667	4,25
"233008"	Nauczyciel języka angielskiego	0,6667	0,1667	-0,5	4
"235914"	Wychowawca w placówkach oświatowych, wychowawczych i opiekuńczych	0,6667	0,1667	-0,5	4
"712303"	Tynkarz	0,6667	0,1667	-0,5	4
"712901"	Monter płyt kartonowo - gipsowych	0,6667	0,1667	-0,5	4
"751101"	Garmażer	2	0,5	-1,5	4
"931202"	Kopacz	0,6667	0,1667	-0,5	4
"515303"	Robotnik gospodarczy	19,8333	5,5	-14,3333	3,6061
"811105"	Operator koparko - ładowarki	1,1667	0,3333	-0,8333	3,5
"941201"	Pomoc kuchenna	2,6667	0,8333	-1,8333	3,2
"214109"	Specjalista kontroli jakości	0,5	0,1667	-0,3333	3
"241202"	Doradca finansowy	0,5	0,1667	-0,3333	3
"262101"	Archiwista	0,5	0,1667	-0,3333	3
"332302"	Zaopatrzeniowiec	1	0,3333	-0,6667	3
"341202"	Opiekun osoby starszej*	1	0,3333	-0,6667	3
"422602"	Recepcjonista	1	0,3333	-0,6667	3
"441501"	Pracownik do spraw osobowych	0,5	0,1667	-0,3333	3
"752305"	Pilarz	0,5	0,1667	-0,3333	3

Źródło: Opracowanie własne na podstawie tabeli: T-I/P-4 Zawody deficytowe i nadwyżkowe w powiecie zawierciańskim w I-półroczu 2014 roku.

3.2. Zawody zrównoważone

Zawód zrównoważony to taki, w którym występuje równowaga pomiędzy liczbą osób poszukujących pracy w danym zawodzie, a liczbą pojawiających się ofert pracy dotyczących tego zawodu. Wykazuje się wskaźnikiem intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów w przedziale ($0,9 \leq W \leq 1,1$). Zawody te zostały ujęte w tabeli 10.

Tabela 10. Zawody zrównoważone.

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna liczba ofert pracy zgłoszonych w I-półroczu 2014 roku	Średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w I-półroczu 2014 roku	Średnia miesięczna nadwyżka (deficyt) podaży siły roboczej w I-półroczu 2014 roku	Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów
"214402"	Inżynier mechanik - maszyny i urządzenia do obróbki metali	0,1667	0,1667	0	1
"215201"	Inżynier elektronik	0,1667	0,1667	0	1
"216601"	Grafik komputerowy DTP	0,1667	0,1667	0	1
"242307"	Specjalista do spraw kadr	0,1667	0,1667	0	1
"262203"	Bibliotekoznawca	0,1667	0,1667	0	1
"311911"	Technik cyfrowych procesów graficznych*	0,1667	0,1667	0	1
"341203"	Opiekun w domu pomocy społecznej*	0,1667	0,1667	0	1
"431101"	Asystent do spraw księgowości	1,3333	1,3333	0	1
"431102"	Fakturzystka	0,1667	0,1667	0	1
"431301"	Pracownik obsługi placowej	0,1667	0,1667	0	1
"441201"	Ekspedient pocztowy	0,1667	0,1667	0	1
"514205"	Pracownik solarium	0,1667	0,1667	0	1
"524502"	Sprzedawca w stacji paliw	0,5	0,5	0	1
"524901"	Bukieciarz	0,1667	0,1667	0	1
"541306"	Portier	0,1667	0,1667	0	1
"611306"	Ogrodnik terenów zieleni	0,5	0,5	0	1
"711102"	Monter konstrukcji budowlanych*	0,1667	0,1667	0	1
"722316"	Wiertacz w metalu	0,1667	0,1667	0	1
"821103"	Monter kotłów i armatury kotłowej	0,1667	0,1667	0	1
"911202"	Palacz pieców zwykłych	0,6667	0,6667	0	1
"911203"	Pokojowa	0,3333	0,3333	0	1
"911207"	Sprzątaczką biurowa	4	4	0	1
"931205"	Robotnik drogowy	1,1667	1,1667	0	1
"933304"	Robotnik magazynowy	0,1667	0,1667	0	1
"961302"	Robotnik placowy	0,8333	0,8333	0	1
"962901"	Bileter	0,1667	0,1667	0	1
"962906"	Woźny	0,1667	0,1667	0	1

Źródło: Opracowanie własne na podstawie tabeli: T-I/P-4 Zawody deficytowe i nadwyżkowe w powiecie zawierciańskim w I-półowie 2014 roku.

3.3. Zawody nadwyżkowe

Przez zawód nadwyżkowy należy rozumieć taki, na który występuje na rynku pracy mniejsze zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie. Tabela 11 zawiera zestawienie 30 zawodów nadwyżkowych w powiecie zawierciańskim w I półroczu 2014 roku, wg wskaźnika intensywności nadwyżki $W < 0,9$.

Tabela 11. Ranking zawodów nadwyżkowych.

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna liczba ofert pracy zgłoszonych w I-półroczu 2014 roku	Średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w I-półroczu 2014 roku	Średnia miesięczna nadwyżka (deficyt) podaży siły roboczej w I-półroczu 2014 roku	Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów
"311204"	Technik budownictwa*	0,1667	7,5	7,3333	0,0222
"311303"	Technik elektryk*	0,1667	5,6667	5,5	0,0294
"721306"	Błacharz samochodowy*	0,1667	4,1667	4	0,04
"751204"	Piekarz*	0,3333	7,1667	6,8333	0,0465
"723307"	Mechanik maszyn i urządzeń przemysłowych	0,3333	6,3333	6	0,0526
"214102"	Inżynier organizacji i planowania produkcji	0,1667	3	2,8333	0,0556
"251902"	Specjalista zastosowań informatyki	0,1667	2,8333	2,6667	0,0588
"241306"	Specjalista do spraw finansów	0,1667	2,3333	2,1667	0,0714
"932911"	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	0,3333	4,6667	4,3333	0,0714
"213303"	Specjalista ochrony środowiska	0,1667	1,8333	1,6667	0,0909
"741207"	Elektromonter (elektryk) zakładowy	0,8333	9,1667	8,3333	0,0909
"752205"	Stolarz*	0,3333	3,5	3,1667	0,0952
"311408"	Technik elektronik*	0,5	5,1667	4,6667	0,0968
"322001"	Dietetyk*	0,1667	1,6667	1,5	0,1
"214202"	Inżynier budownictwa - budownictwo ogólne	0,1667	1,3333	1,1667	0,125
"351103"	Technik teleinformatyk*	0,1667	1,3333	1,1667	0,125
"741203"	Elektromechanik pojazdów samochodowych*	0,1667	1,3333	1,1667	0,125
"723105"	Mechanik samochodów osobowych	1	7,5	6,5	0,1333
"512002"	Kucharz małej gastronomii*	0,6667	4,8333	4,1667	0,1379
"241103"	Specjalista do spraw rachunkowości	0,1667	1,1667	1	0,1429
"753105"	Krawiec*	1	7	6	0,1429
"243106"	Specjalista do spraw marketingu i handlu	1	6,3333	5,3333	0,1579
"214106"	Logistyk	0,1667	1	0,8333	0,1667
"325509"	Technik bezpieczeństwa i higieny pracy*	0,1667	1	0,8333	0,1667
"325905"	Opiekunka dziecięca*	0,1667	1	0,8333	0,1667
"351203"	Technik informatyk*	0,8333	4,8333	4	0,1724
"723103"	Mechanik pojazdów samochodowych*	2,5	14,1667	11,6667	0,1765
"228301"	Fizjoterapeuta	0,1667	0,8333	0,6667	0,2
"311509"	Technik mechanik obróbki skrawaniem	0,1667	0,8333	0,6667	0,2
"711402"	Betoniarz - zbrojarz*	0,1667	0,8333	0,6667	0,2

Źródło: Opracowanie własne na podstawie tabeli: T-I/P-4 Zawody deficytowe i nadwyżkowe w powiecie zawierciańskim w I-półroczu 2014 roku.

W rankingu zawodów nadwyżkowych czołowe miejsca zajmują: technik budownictwa, technik elektryk, blacharz samochodowy, piekarz, mechanik maszyn i urządzeń przemysłowych. Należy zwrócić uwagę, że zawody nadwyżkowe występują na rynku pracy częściej niż zawody deficytowe.

3.4. Struktura ofert pracy według PKD¹² i bezrobotnych według PKD ostatniego pracodawcy

Kolejnym ważnym aspektem podlegającym analizie jest struktura bezrobotnych i ofert pracy według PKD. Pokazuje nam, w których sekcjach zgłoszono oferty pracy jak również ilu bezrobotnych pracowało przed zarejestrowaniem się w PUP. Dane przedstawia tabela 12.

Tabela 12. Struktura bezrobotnych i ofert pracy wg PKD w ujęciu procentowym.

Sekcja PKD	Bezrobotni zarejestrowani w I-półroczu 2014 roku	Oferty pracy zgłoszone w I-półroczu 2014 roku
Ogółem	100	100
Przetwórstwo przemysłowe	20,9723	20,632
Działalność nie zidentyfikowana	18,3605	0
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	17,0934	17,5313
Budownictwo	11,3007	12,7013
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	5,534	3,4586
Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	4,4738	7,9308
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	3,7238	11,5086
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	3,0256	5,1282
Transport i gospodarka magazynowa	2,767	4,7704
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	2,2239	2,5641
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	1,8619	3,4586
Edukacja	1,8102	2,8623
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	1,474	1,4908
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	1,3964	1,4908
Pozostała działalność usługowa	1,2154	1,4311
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	1,0344	1,3715
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	0,931	0,7752
Informacja i komunikacja	0,5948	0,6559
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	0,1552	0,1789
Górnictwo i wydobywanie	0,0517	0
Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	0	0
Organizacje i zespoły eksterytorialne	0	0,0596

Źródło: Opracowanie własne na podstawie tabeli: T-I/P-9a Struktura bezrobotnych i ofert pracy według PKD w powiecie zawierciańskim w I-półroczu 2014 roku.

¹² Zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2007 r. w sprawie Polskiej Klasyfikacji Działalności (Dz. U. z 2007 nr 251 poz. 1885 oraz Dz. U. z 2009 nr 59 poz. 489) - wpis podmiotów podejmujących działalność do Ewidencji Działalności Gospodarczej, Krajowego Rejestru Sądowego oraz Krajowej Ewidencji Podatników następuje według PKD 2007

Wśród ogólnej liczby rejestrujących się bezrobotnych w I półroczu 2014 roku - 85,6% (tj. 4 516 osób) stanowiły osoby, które wcześniej pracowały. Najliczniejszą grupę bezrobotnych stanowiły osoby zatrudnione w sekcjach: przetwórstwo przemysłowe (811 osób); działalność nie zidentyfikowana (710 osób); handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (661 osób); budownictwo (437 osób) oraz działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (214 osób).

Sekcje PKD, generujące najwięcej miejsc pracy przedstawiają się następująco: przetwórstwo przemysłowe (346 ofert); handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (294 oferty); budownictwo (213 ofert) oraz administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne (193 oferty).

Opierając się na powyższych danych można zauważyć, że w I półroczu 2014 roku, jak również w poprzednich okresach sprawozdawczych, sekcje PKD w których było najwięcej ofert pracy w większej mierze pokrywały się z sekcjami o największej liczbie bezrobotnych.

Podsumowanie

Przytoczone dane w zakresie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych za I półrocze 2014 roku można podsumować w następujący sposób:

- na koniec czerwca 2014 roku liczba bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Zawierciu wynosiła 7 191 osób i w stosunku do końca czerwca 2013 roku była niższa o 807 osób tj. o 10,1%;

- poziom bezrobocia w końcu I półrocza 2014 roku zmniejszył się w stosunku do analogicznego okresu 2013 roku wśród bezrobotnych posiadających zawód o 677 osób tj. 10,6% oraz wśród bezrobotnych bez zawodu o 130 osób tj. 8,1 %;

- spośród zarejestrowanych bezrobotnych zdecydowana większość tj. 5 719 osób posiadała zawód, co stanowiło 79,5% ogółu bezrobotnych. Najwięcej osób zarejestrowanych było w zawodach: sprzedawca, technik ekonomista i ślusarz. Zanotowano również duży napływ do bezrobocia osób w tych zawodach;

- analizując strukturę bezrobotnych według dużych grup zawodowych należy stwierdzić, iż szczególnie duży udział miała grupa – robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni. Stanowiła ponad 15% ogółu bezrobotnych;

- do grup zawodów generujących długotrwałe bezrobocie należą m. innymi: pomoce domowe i sprzątaczkę; ładowacze nieczystości i inni pracownicy przy pracach prostych oraz robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków). Na przeciwległym biegunie uplasowały się grupy: specjaliści do spraw zdrowia, technicy informatycy oraz specjaliści z dziedziny prawa, dziedzin społecznych i kultury, w których można zakładać, że zarejestrowane osoby nie są zagrożone długotrwałym bezrobociem;

- w analizowanym okresie sprawozdawczym zgłoszono 1 677 wolnych miejsc pracy i aktywizacji zawodowej. W porównaniu do analogicznego okresu 2013 roku liczba wolnych miejsc pracy była niższa o 14 ofert tj. prawie 1%;

- zgłoszone oferty pracy najczęściej były kierowane do posiadających zawody: technik prac biurowych, robotnik gospodarczy, sprzedawca. W dużej mierze były to subsydiowane miejsca pracy zgłoszone w ramach np.: stażu, robót publicznych lub prac społecznie użytecznych;

- według wskaźnika szansy uzyskania oferty należy stwierdzić, że największą szansę uzyskania pracy mają osoby w takich grupach zawodowych jak: pozostali pracownicy obsługi biura; pracownicy przygotowujący posiłki oraz sekretarki, operatorzy urządzeń biurowych i pokrewni.

- w I półroczu 2014 roku sekcje PKD w których było najwięcej ofert pracy częściowo pokrywały się z sekcjami o największej liczbie bezrobotnych. W porównaniu z poprzednim okresem sprawozdawczym sytuacja przedstawia się bardzo podobnie;

- w rankingu zawodów deficytowych czołowe miejsce zajmują: tłoczarz w metalu (1 osoba zarejestrowana i 14 ofert pracy), kurier (1 osoba zarejestrowana i 26 ofert pracy), listonosz (2 osoby zarejestrowane i 36 ofert pracy); monter konstrukcji stalowych (4 osoby zarejestrowane i 10 ofert pracy); blacharz budowlany (2 osoby zarejestrowane i 7 ofert pracy); kierowca samochodu ciężarowego (15 osób zarejestrowanych i 52 oferty pracy) oraz pracownik ochrony fizycznej bez licencji (6 osób zarejestrowanych i 25 ofert pracy);

- zidentyfikowano 27 zawodów, które wykazują równowagę na rynku pracy. Są to między innymi: sprzątaczką biurową, asystent do spraw księgowości, robotnik drogowy, robotnik placowy, palacz pieców zwykłych, ogrodnik terenów zieleni;

- w rankingu zawodów nadwyżkowych czołowe miejsce zajmują: technik budownictwa (51 bezrobotnych i 1 oferta pracy), technik elektryk (51 bezrobotnych i 1 oferta pracy), blacharz samochodowy (28 bezrobotnych i 1 oferta pracy) piekarz (49 bezrobotnych i 2 oferty pracy) oraz mechanik maszyn i urządzeń przemysłowych (73 bezrobotnych i 2 oferty pracy).

Powyższa analiza nie dostarcza kompleksowej informacji o rzeczywistej sytuacji na lokalnym rynku pracy. Stanowi jedynie częściową diagnozę, ponieważ oparta jest wyłącznie na danych statystycznych Powiatowego Urzędu Pracy w Zawierciu. Należy zwrócić uwagę na fakt, iż nie wszyscy bezrobotni są faktycznie zainteresowani pracą jak również nie wszyscy pracodawcy zgłaszają do urzędu wolne miejsca pracy. Część osób bezrobotnych sklasyfikowana jest w zawodzie wyuczonym a część w wykonywanym, lecz w momencie rejestracji może być przypisany tylko jeden, wiodący. Często zdarza się też, że w ciągu roku do urzędu trafiają oferty pracy od tych samych pracodawców i na te same stanowiska, co nie pozwala precyzyjnie określić struktury zawodów deficytowych i nadwyżkowych.

Spis tabel

Tabela 1. Bezrobotni wg zawodów

Tabela 2. Struktura bezrobotnych wg dużych grup zawodowych w ujęciu procentowym

Tabela 3. Napływ bezrobotnych wg zawodów

Tabela 4. Struktura napływu bezrobotnych wg dużych grup zawodowych w ujęciu procentowym

Tabela 5. Grupy zawodów generujących długotrwałe bezrobocie

Tabela 6. Oferty pracy wg zawodów

Tabela 7. Struktura ofert pracy wg dużych grup zawodowych w ujęciu procentowym

Tabela 8. Zawody zgłoszone w ofertach pracy ze względu na wskaźnik szansy uzyskania oferty

Tabela 9. Ranking zawodów deficytowych

Tabela 10. Zawody zrównoważone

Tabela 11. Ranking zawodów nadwyżkowych

Tabela 12. Struktura bezrobotnych i ofert pracy wg PKD w ujęciu procentowym

Opracowała:
Bernarda Gębarska – pośrednik pracy
Centrum Aktywizacji Zawodowej
Powiatowy Urząd Pracy w Zawierciu